

Sygn. akt IV Ca 173/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 maja 2019 r.

Sąd Okręgowy w Płocku, IV Wydział Cywilny - Odwoławczy

w składzie:

Przewodnicząca - SSO Małgorzata Michalska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 23 maja 2019r. w Płocku

sprawy z powództwa G. C., A. Z. i A. G.

przeciwko T. T. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Ciechanowie z dnia 21 listopada 2018r., sygn. akt I C 1334/18

oddala apelację.

IV Ca 173/19

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 21 listopada 2018 r. Sąd Rejonowy w Ciechanowie zasądził od pozwanej T. T. (1) solidarnie na rzecz powodów G. C., A. Z. i A. G. kwotę 10.036,49 zł z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie za okres od dnia 12 czerwca 2018 r. do dnia 21 listopada 2018 r. (punkt I), świadczenie zasądzone rozłożył na 33 raty, przy czym 1 rata w wysokości 372,49 zł, a kolejne 32 raty w wysokości po 302 zł płatne co miesiąc do 20 dnia każdego miesiąca, począwszy od miesiąca następnego po tym, w którym wyrok się uprawomocni wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności poszczególnych rat (punkt II), zasądził od pozwanej T. T. (2) solidarnie na rzecz powodów G. C., A. Z. i A. G. kwotę 407 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt III).

Od powyższego wyroku powodowie wnieśli apelację, zaskarżając go w części tj. w zakresie pkt II w przedmiocie rozłożenia należności na raty, jak również w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu, zarzucając mu:

1. naruszenie art. 102 k.p.c. poprzez błędne zastosowanie i nieprawidłowe przyjęcie, iż w niniejszej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, nieobciążenia pozwanej kosztami, podczas gdy nie ziszczyły się przesłanki zastosowanie tego przepisu prawa,
2. naruszenie art. 320 k.p.c. poprzez błędne uznanie, iż na gruncie niniejszej sprawy zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek rozłożenia zasądzzonego świadczenia na raty, podczas gdy Sąd I instancji z jednej strony nie dokonał dostatecznej weryfikacji sytuacji materialnej pozwanej, a z drugiej strony błędnie wywnioskował, że rozłożenie zasądzonej należności na raty uwzględnia interesy powodów.

Mając powyższe na uwadze wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez eliminację zasądzenia należności w ratach, poprzez zasądzenie należności w całości. W razie braku uwzględnienia tego żądania, ewentualnie wnieśli o zmianę

zaskarżonego wyroku w ten sposób, iż zasądzona należność – rozłożona zostanie na raty płatne w wysokości co najmniej 500 zł i terminach ustalonych w treści zaskarżonego wyroku, wraz z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie, z tym zastrzeżeniem, że należność ta wraz z odsetkami staje się natychmiast w całości wymagalna w wysokości pozostającej do spłaty, w razie zwłoki pozwanej w płatności którejkolwiek z rat oraz zasądzenie na rzecz powodów od pozwanej kosztów postępowania przed Sądem I oraz II instancji w tym kosztów zastępstwa procesowego przez radcę prawnego według norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Stosownie do treści art. 505¹³ § 2 k.p.c., ponieważ postępowanie dowodowe przed Sądem II instancji nie było przeprowadzone, uzasadnienie wyroku ograniczone zostało do wyjaśnienia podstawy prawnej orzeczenia z przytoczeniem przepisów prawa.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 320 k.p.c. Sąd II instancji stwierdza, iż artykuł ten upoważnia sąd orzekający do wzięcia pod rozwagę przy wydawaniu wyroku, czy jego orzeczenie będzie mogło być wykonane bez potrzeby przeprowadzania egzekucji, zwłaszcza czy pozwany będzie w stanie spełnić zasądzone świadczenie jednorazowo. Przesłanką zastosowania tego przepisu jest ustalenie, że w danej sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony; decydują o tym okoliczności konkretnej sprawy. W zasadzie chodzi o okoliczności dotyczące pozwanego dłużnika, jego sytuację osobistą, majątkową, finansową, rodzinną, które powodują, że nierealne jest spełnienie przez niego od razu i w pełnej wysokości zasądzzonego świadczenia. Przyjmuje się, że np. za zastosowaniem omawianego przepisu przemawia sytuacja, w której pozwany uznaje powództwo i podnosi, że nieuregulowanie długu jest spowodowane wyłącznie jego złą sytuacją majątkową. Rozważając rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty, sąd orzekający nie może jednak nie brać pod rozwagę sytuacji wierzyciela. Również jego trudna sytuacja majątkowa może bowiem co do zasady przemawiać przeciwko rozłożeniu zasądzzonego świadczenia na raty, ponieważ sąd nie powinien działać z pokrzywdzeniem wierzyciela (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2015 II CSK 409/14).

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, iż sytuacja materialna pozwanej nie pozwala jej na uiszczenie całej zasądzonej sumy jednorazowo, zaś powodowie nie powołali się na okoliczności, które pozwoliły by przyjąć, iż rozłożenie na raty a także sposób w jaki dokonał tego Sąd narusza ich interes czy też zostało dokonane z ich pokrzywdzeniem. W związku z powyższym Sąd Okręgowy nie dostrzegł podstawy do stwierdzenia naruszenia ww. przepisu.

Sąd II instancji nie przychylił się również do zarzutu naruszenia art. 102 k.p.c. Regulacja ta pozwala w wypadkach szczególnie uzasadnionych na zasądzenie od strony przegrywającej tylko części kosztów albo nieobciążanie jej w ogóle kosztami. Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że ocena sądu czy zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony, o którym mowa w tym przepisie, ma charakter dyskrecyjny i jest oparta na swobodnym uznaniu, kształtowanym własnym przekonaniem oraz oceną okoliczności rozpoznawanej sprawy, w związku z czym może być podważona przez sąd odwoławczy tylko wtedy, gdy jest rażąco niesprawiedliwa. Ingerencja w to uprawnienie jurysdykcyjne, w ramach rozpoznawania środka zaskarżenia, może być usprawiedliwiona jedynie w razie stwierdzenia, że dokonana w zaskarżonym postanowieniu ocena jest dowolna i oczywiście pozbawiona uzasadnionych podstaw.

W ocenie Sądu II instancji w okolicznościach niniejszej sprawy istniały podstawy do zastosowania tej regulacji i nieobciążenie strony pozwanej powstałymi kosztami. Utrzymuje się ona z dochodu w wysokości 1.200 zł, samodzielnie prowadzi gospodarstwo domowe, musi korzystać z pomocy dzieci by zakupić leki, zaś w trakcie toczącego się postępowania nie dążyła do jego przedłużenia, już na pierwszej rozprawie uznała powództwo, wniosła jedynie o rozłożenie zadłużenia na raty po 200 zł miesięcznie (k. 40 akt sprawy).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał apelację za niezasadną w związku z czym na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił ją.